

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Appellatio vniuersitatis Parisiensis

Université <Paris>

[Leipzig], [1519]

VD16 P 755

[Text]

urn:nbn:de:hbz:466:1-32725

APPELLATIO VNIVERSITA-
TIS PARISIENSIS.

VNIVERSIS presentes literas inspecturis Rector & vniuersitas magistrorū doctorū & scolariū Parisi-
us studeñ. Salutē in dño. Notū facimus, q̄ nos apd̄
sanctū Bernardū Parisius super infra scriptis & alijs
nostris negotijs agēdis p̄ iuramentū, cōuocati et cōgregati, mo-
do & forma cōtentis in q̄dā codice papireo, cuius tenor inferius
describit̄ & inseritur prouocauimus & appellauimus prouoca-
mus & appellamus. Cui⁹ quidē codicis papirei tenor sequitur,
& est talis Præmissis expresse protestationibus, q̄ contra
vnam sanctam catholicam, & Apostolicam ecclesiam, quam
totius orbis esse magistrā, & obtinere principatū credimus, san-
ctęq; sedis Apostolicę auctoritatē, ac sanctissimi dñi nostri Papę
bene consulti potestatem nihil dicere intendimus, si quid ex lu-
brico lingue forsan male dictum sit parati emendare. Sed qm̄ is
qui vices dei gerit in terris, quē Papam dicimus, quāuis a deo po-
testatē immediate habeat, p̄ hanc potestatem non impeccabilis
efficit̄, nec potestatē peccādi accepit Ita vt si qd̄ in iustū est fa-
ciendū esse præceperit patienter sustinere debeat si non fiat quod
ei praua fuerit insinuatione suggestū, eiq; parendū nō sit, si quid
contra diuina præcepta statuē, S. de c. euerit. immo ei resisti iu-
re pōt, q̄ si illi potentū auxilio falsa forsam suggestionē, vlt̄ min⁹
sano consilio deceptorū adiuto resisti nō pōt, sublataq; sunt re-
sistendi remedia, vnū tū iure naturali productū est, q̄ nullus prin-
ceps tollere pōt appellatiōis remediū, cū sit quēdā defensio, quę
iure diuino, naturali, & hūano cuiq; cōpetit, quę nō pōt auferri
a principe, vt in Cle. pastoralis, de sen. & reuidi. & no. splendor
ille Canonistarum Inno. in. c. quę in ecclesiarum. De cōstitutio.
Ad huiusmodi ergo appellatiōis remediū quo oppressi releuāt
cōfugiētes, Nos rector & vniuersitas studij Parisiensis, Illustris-
simi ac Christianissimi Principis nr̄i Fancorū Regis filia primo-
genita antiqua studiorū parens, vice ac nomie nr̄is singulorūq;
Doctorū, Magistrorū, ac scolariū Parisiēñ. studeñ, animoq; &
intentione prouocandi & appellandi, A personis, & grauamē-
tibus infra scriptis dicimus, & proponimus, nosq; loco & tem-
pore oportunis, & cōgruis probaturos Offerimus quę sequūt̄

Imprimis q̄ cū p̄sulis illisq̄bus hereses multe pullularent plur
rimiq̄ errores insurgerent, & Christifidelium dissidiū orirent, ecc
lesiasticūq̄ status deformatio conspiceret. Fuesūt sacra genera
lia concilia proinde statuta, in quib⁹ hereses extirparent, mores
reformarent, Christicolarū dissidentū adinuicē recōciliationes
fierēt prout sacrorū ḡnaliū cōciliorū incūbit officio. Et p̄cipue
ante oia sacra Cōstantien. & Basiliē cōcilia, quę successiue ac le
gitime in spū sc̄to cōgregata vniuersalē Eccliam representantia
q̄ plurima circa p̄missa statuerūt, maxie circa stat⁹ ecclesiastici,
tam in capite, q̄ in membris reformationē, q̄ illis dieb⁹ p̄cipue
indigere reformatione videbant, cū deformitates in ecclesia dei
excrefcere, et mores corruptos eandē ecclesiam inficere p̄spice
rent, vt repressis deformatū scelerūq̄ regnantū enormitatib⁹
perniciosis, quę p̄ Christianitatē (sp̄tis antiquorū Patrū decre
tis, & institutio, salutaribus) multas clades, multaq̄ discrimina
iniecisse videbant, diuin⁹ honor resfloreret in terris, lumē Catho
licę veritatis Christo vera luce auxiliante effulgeret, & ecclesia
sticę libertatis cōuersatio subsisteret, populūq̄ Christian⁹ salu
briter regeret, & ad salutem perduceret aternā Et inter cętera
perpendit ipsū sacū Basiliē cōciliū qualiter p̄ sc̄tos p̄es an
tiquos, sacri Canones salubriq̄ decreta p̄ sc̄lici regimine iā di
cti status ecclesiastici, tā super electionib⁹, modisq̄ ministros ec
clesię assumendi & instituendi conditi fuerūt, qui q̄ diu fuerūt
obseruati, ecclesia dei fructus honoris & honestatis sc̄lici vber
tate produxit, disciplinę ecclesiasticę vigor perstitit religio, pie
tas, charitas, vbertim floruerūt, hoīesq̄ in quietudine ani cōstitu
ti, deū auctore pacis deuotissime coluerunt Sed postq̄ damnatę
ambitiōis improbitas, et detestandę cupiditatis insatiabilitas hu
manitatis iura violando, ipsa sanctorū patrū decreta paulatim
cœpit deserere, atq̄ cōtinere, & in vicia ruere, subsecutę sunt de
formatiōes status ecclesiastici, atq̄ decolorationes & vsurpationes
presertim per praelaturarum dignitatumq̄, & aliorum be
neficiorū reservationes, & gratiarū ad vacatura beneficia expe
ctatiuarū a iure exorbitā. multiplicationes & innumerabiles cō
cessiones, et alia grauissima & importabilia onera, quibus ecclie,
ecclesiasticęq̄ p̄sonę grauiter afflicte, & fere ad extremā euacu
ationē & destructionē illis dieb⁹ ruere cōspiciebant. Cū benefi
ciorū ecclesiasticorū patrimonā & bona idigni occupabant, &

saepe dignitates, ac beneficia notabilia & oppulcentiora personis
conferebant incognitis, et indignis, quæ in eisdem beneficijs mi-
nime residebāt, et animarū cura, quæ est ars artium, neglecta, velut
mercenarij solū temporale lucrū querebant, sicq; cultus minueba-
tur diuinus, animarū cura negligebatur, ecclesiastica iura perie-
bant, ruebāt ædificia, quæ magnificentia extruxerat decessorū. Et
clerici literarū scientijs, & virtutibus effulgentes, qui ad Christianas
ne plebis edificationē salutarē vacare possent, quorū perlucida
& salutaria documenta prædictā illustrarent ecclesiā, decorarēt
virtutibus, & moribus informarent, per quos quasi per luminosas
ardentesq; lucernas sup candelabrū in domo dñi positas (errore
tenebris profugatis) toti corpus ecclesiæ, tanq; sydus irradiaret
matutinū, eorūq; foecūda facundia cœlestijs irrigui gratia influ-
ente scripturarū enigmata referarent obscura dilucidarent, du-
biaq; declararent, profundisq; ac decoris illorū sermonibus am-
pla ipsius ecclesiæ fabrica velut gemmis vernantibus rutilaret,
et verborū elegantia singulari gloriosius sublimata choruscas-
ret, qui etiam regnorū, & rerū publicorū consilijs forent oportu-
ni propter spem congruæ promotionis eis ablata diuinarum, &
humanarū scientiarum studia desererebant, vñ per reseruationū
& expectatiuarū occasiōe captadē mortis alienę votis ingerebas-
tur, lites suscitabant, contentiones & rixę inter Christi ministros
oriebant, ambitio pluralitatis beneficiorū execrabile fouebat,
pauperes clerici varijs & innumeris personarū & rerū discrimi-
nibus subiiciebant, beneficia quoq; ecclesiastica, per litū inuolu-
tiones, & multiplicationes sapius iniuste occupabant, & sine di-
uini officijs sepius remanebant, materia iniustis vexationibus pa-
rabat, Abusus pestiferi, horrenda & detestanda specie labis sy-
moniacę resperli cōmittebant, iuuenibus bonę indolis, qui in stu-
diosis & virtuosis actibus intendere deberent euagandi materia
præbebat et breuiter status ecclesię confundebat, plurimaq; ad-
uersus diuina, & humana iura in animarū perniciē, ac ecclesię, &
regnorū, atq; puñciarū præcipue Regni Franciæ & Delphinat^{us}
Viennē, opprissionē, & destructionē ppetrabant, quorū, q̄rūq;
thesauri in extraneas regiōes asportabant, vt eo exhausto sacer-
dotioq; depresso regna ipsa, & subditi debiliores in aduersis red-
derent, beneficiaq; iam non gratis iuxta Euagelicam doctrinam
Christiq; præceptū dicens, Gratis accepistis, gratis date & con-

tra cōciliū Laternenſe & c. vnicū, eccleſiaſtica beneficia, cū ſūma
ambitione & auaritia, auricq; & argenti exactione conferbant.
His igit̄ tam deteſtabilib⁹ incōmodis diuine proculdubio diſplicē
tibus voluntati, ſaluberrimē providere cupiens concilium Baſi
lienſe memoratū. Contra hæc ſaluberrima conſtituit, & edidit
ſtatuta, & decreta, volens, & ordinans vt tales eccleſiæ præficerē
tur Paſtores, q; tanq; colūne & baſes ipſam eccleſiam doctrina,
& meritis firmiter ſuſtentarent, non quidē per reſeruationes ge
nerales eccleſiarū huiuſmodi, ſed per electiones, & confirmatio
nes Canonicas iuxta iuris cōmunis diſpoſitionem eccleſiis ipſis
metropolitanis, cathedralib⁹, monaſterijs, collegiatis eccleſiis, &
dignitatib⁹ electionis vacantibus debite provideret. Reſeruationes
generales huiuſmodi reprobādo, ceteris dūtaxat exceptis cer
tā ſalutarēq; formā antiq; formis a iure introductis adiſciendo.
Et inſuper vt per ſingulas eccleſias miniſtri inſtituerent idonei,
qui ſcientijs & virtutib⁹ effulgerent ad Chriſti gloriā, & populi
Chriſtiani ſalutarē edificationē, reprobādo multitudinē gratias
cū expectatiuarū, quę dignorū miniſtrorū inſtitutiōi, & promo
tioni obuiabat, ac reſeruationes quacunq; beneficiorū, ſive per
Papā, ſive p̄ legatos reſeruari, ac nullas, et iualidas declarā. Voluit
inſuper, & ſtatuit vt per prælatos & eos ad quos beneficiorū col
latio et diſpoſitio, ſpectare dignoſciſ, virt̄ ſtudioſis, ceteriſq; qua
litatibus ſpecificatis prædictis qui per vniuerſitates generalium ſtu
diorū eiusdem prælatiſ, & Patroniſ nominarēt Canonice pro
videret, certis monificationibus, e decreto irritā, adiectis. Præ
terea vt fraternā charitas in clero, & populo vigeret, & nequis
proximū ſuū i debitis vexationibus opprimeret, ſed iuſticia or
dine debito cuilibet miniſtraret. ad obuiandū infinitis abuſibus,
& varijs incōmodis, quæ inoleuerēt, ſtatuit vt p̄ ſalute, et quie
te ſubditorū. Iuſticia in partibus cū honeſtate & facilitate miniſ
traret, ne ſtudenſ, & alij ſubditū extra regna, & prouincias ſuas ad
curiā Romanā traherent, & citarent, ne etiā per hoc huiuſmodi
regnorū, & prouinciarū facultates exhaurirent. Damnauit inſu
per huiuſmodi ſacrū conciliū abuſum illum iam damnatum de
anoatis ſoluenſ, ſalutifere prohibens illarū exactionē, et ſolutionē
Mulraq; alia ſancta, & ſalubria ſtatuit idem concilium ad diuinū
cultus augmentū ac ſalutē ac quietē ſubditorū quę omnibus in
notescunt. Quæ quidē ſtatuta ſereniſſimus ille Princeps diuini

nominis & ecclesiastici honoris exaltator deuotissimus & conseruator excellens Karolus septimus Francorū Rex in suo celebri concilio ecclesie Gallicane Bituri celebrato recenseri fecit, et ea sic salutifera, et suo regno ac Delphinatu vtilissima saluti & quieti subditorum consuleū inconcussē seruari precepit, et per Regnū et Delphinatū promulgari fecit, prout conseruata & obseruata fuerunt ac ex eorum obseruantia cultus perseuerauit diuinus, salus aduenit subditorum, omniaq; in eisdē Regno & Delphinatu prospere successerūt. Sed Romani, pprijs cupiditatib; & cōmoditatibus inhiantes attendentes his medijs aurū & argentū, sicut anea, ex dictis Regno & Delphinatu ad se p suo voto nō deferri, huiusmodi statutis inuidētes ea per Romanos Pontifices abrogari facere studuerunt, quōd auxiliante domino haecenus phibitū extitit donec aduenit dñs Leo Papa decim; qui Romanis plus debito fauens, in quodā cœtu in Romana ciuitate, que cōtra nos est, nescimus qualis, non tñ in spū dñi cōgregato, cū quo nihil contra legem diuinā & sacra Concilia statui, decerni, aut ordinari potest. Opēra enī quæ ego facio ipsa testimoniū perhibent de me, præmissa tam salutifera statuta abrogant. esse nescimus quo fretus consilio cōsueit contra fidem Catholicam, & auctoritatem sacrorū generalitū conciliorū uenendo, sacrum Basiliense conciliū damnauit. In quo inter cetera iudicatum est gloriosā virginē Mariā sine peccato originali fuisse cōceptam, nec de illo habet ecclesia aliam decisionē, quēdā alia statuta p libito voluntatis, cū uenia dictū sit, condendo, in perniciem Regni & Delphinatus prædictorum, & subditorū illustrissimi Principis nostri Franciæ Regis detrimentū. Per hoc enī Canonicas electiones, quibus sancte et salubriter ecclesijs metropolitānis, Cathedralibus, monasterijs, et alijs collegiatis ecclesijs eorūdem Regni & Delphinatus prouidebat, destruxit. Huiusmodi ecclesiarū prouisiones cū vacauerint sibi reseruando, collocatio nesq; & interpretationes beneficiorū nō expresso uero ualere iuris esse declarauit, subditorūq; Regni in prima instantia p Cardinales & curiales sedis Apostolicę passim uocari, et nominationes uniuersitatū in parte reprobauit et damnauit, ita ut amodo si talia statuta tolerant, non hi quibus uirtutū merita, et literarū scientia, sed quibus pecuniarū acerve, et potentū fauores suffragabunt ad ipsarū ecclesiarū nō dicimus regimen, sed pro ch do

lor perniciem et ruinā assumenē, cū huiusmodi personarū mo-
res ac vicia nō p̄scrutabūnt, & indigni sep̄sus ad regimē assumenē
animarū cōtra sacri ḡn̄alis cōcilij salutiferū statutū, recte iudicās
nihil esse qđ ecclesie dei magis officiat, q̄ q̄ indigni assumant p̄-
lati ad regimē aiarū, & p̄pterea statuēs, vt is ad quē p̄tinet electi-
onis cōfirmatio p̄cessum electionis et electi personā diligenter
examinet, anteq̄ eidē electio, mun⁹ p̄firmatiois impēdat, poenā
cōtra facienē, imponens Per hęc etiā & alia quę idē dñs Leo sta-
tuenē, decreuit, viris studiosis & literarum scientia pollentibus
spem promotionis ademūt. Et aptissimū modū, facultates, et sub-
stantiā totius Regni et Delphinatus exhaurienē, inuenit, quo eti-
am huiusmodi Regni et Delphinatus subditi improbis machi-
nationibus ad Curiam Romanā euocentur. Et in debitis vexa-
tionibus fatigenē, huiusmodiq̄ sic nouis actiis statutis iam dic-
tus dñs Leo Papa serenissimū Principem nostrū Franciscū Re-
gem modernū in partib⁹ Italicis agentē in maximo strepitu ar-
morū consensum p̄berē, quorūdam suasu coegit. Et ne pro-
missionis infractor idem princeps illustris videat iam dicti dñi Pa-
pę monitis obtemp̄rans, hęc quę dicta sunt de nouo edita sta-
tuta quę concordata vocant ruinā ecclesie, totiusq̄ Regni inde
iminentē non attendens nobis, dictaq̄ vniuersitate, & alijs quo-
rū intererat nō vocatis nec auditis publicāda esse imperauit, nō
dijudicans q̄ ei dictoq̄ Regno & Delphinatui & subditis per-
nitiosa esse viderentur. Ex quibus **NOS RECTOR ET
VNIVERSITAS** grauatos lesosq̄ et oppressos esse sentienē,
cū per ea ad superius enarrata incōmoda sensim deuenire posse
prospiciamus. Idcirco a dño n̄ro Papa non recte consulto, iam
dictiq̄ sacri Basiliēn. concilij ac subsecute & ei adhereñ, pragma-
ticę sanctionis statutorū abrogatione, nouorū statutorū editio-
ne, cōsensus p̄statione, ac attērata illorū quadam publicatiōe, &
oibus inde secutis & secuturis tā p̄ nobis, quā oibus & singulis
suppositis ipsius vniuersitatis, & nobis ac illi adherētib⁹, & ad-
herere volentibus Ad futurū conciliū legitime, ac in loco tuto.
Et quē libere, & cū securitate nos eadē vniuersitas vel a nobis, et
ab ea deputādi adire poterimus. Et ad illū vel illos, ad quē seu q̄s
de iure, p̄uilegio, p̄suetudine, vel alias nobis p̄uocare licet &
appellare, prouocauimus & appellauimus, prout in his scriptis
prouocamus & appellamus. Instante, instantius, & instantissimē

me protesta[n] hanc appellationē prosequi per viā nullitatis, abusu
fus, iniquitatis, vel iniu[st]icie. Et alias prout melius poterimus,
optio[n]e nobis r[es]eruata. Astantes in testimoniu[m] inuocant, addend[um]
di, diminuendi, mutandi, corrigendi & in melius reformandi, om
niumq[ue] alio iuris beneficio, nobis ac nostris adhaerentib[us], & ad
herere volentibus semper saluo, Datu[m] & actu[m] Parisijs in nostra
congregatione generali apud sanctu[m] Bernhardu[m] solenniter cele
brata. Anno d[omi]ni millesimo quingentesimo decimo septimo die
vicesima septima mensis Marci ante pascha. Postmodu[m] vero pre
sertim appellatione sic interfecta die prima mensis Aprilis vi, ve
nerabilis magister Arnulphus Monnart in artibus magister &
in iure ciuili lice[n]s, noster procurator generalis & ad hoc specialiter
constitut[us] cora[m] venerabili & circumspecto viro magistro Guiller
mo Hue vtriusq[ue] iuris lice[n]s, insignis ecclesie Parisiensis Decano tam
qua[m] cora[m] persona autentica, & in dignitate constituta personaliter
cōparens. Tu[m] illu[m] seu illos, ad que[m] seu ad quos appellamus adire
non possum[us] huiusmodi appellatione, & cōtenta in ea no[n]e n[ost]ro
& pro nobis inu[en]it, insinuauit, & notificauit Apostolosq[ue] cu[m]
instancia debita sibi dari petijt & requisitis, Qui quide[m] d[omi]n[us] Deca
nus cu[m] reuerentia & honore debitis eidē appellationi reuerenter
detulit & Ap[osto]los reuerentiales & tales quales de iure & p[ro]suetudine
vel priuilegio dare poterat & debebat, dedit & cōcessit. Acta
fueru[n]t hac vltimo dicta & facta i[n] ecclesia Parisiē[n]si. Anno & die
predictis. Presentibus ibidē venerabili & scientifico viro Ma
gistro Petro de valle i[n] Teologia doctore Canonico dicte eccle
sie Parisiē[n]s & Magistro Arturo Alonf in artib[us] magistro testis
bus ad premissa vocatis & rogatis. Sic signu[m] le. Raux et hubert
et sigillata in duplici cauda & cera rubea magno sigillo dicte
vniuersitatis.

L'appellation de Luniuersite de Paris pour les Recteur Do
cteurs Maistres Regens Estollers & suppostz dicelle et leurs
adherens des greiefz et caufes cy dessus declarez.